

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ
 - 7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
2. เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพของ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 183 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,173 คน ประกอบด้วยผู้บริหารและครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1,157 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,016 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie และ Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 326 คน ประกอบด้วยผู้บริหารและครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 174 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 152 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 326 ชุด ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกชุด และได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับ โรงเรียนขนาดเล็ก โดยทดสอบความแตกต่างตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ t-test (Independent Samples) ซึ่งได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนระของบุคลากร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนระของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับ โรงเรียนขนาดเล็ก
3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนระของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนระของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 326 คน เป็นผู้บริหารและครูที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 174 คน คิดเป็นร้อยละ 53.37 โรงเรียนขนาดเล็ก 152 คน คิดเป็นร้อยละ 46.63 ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กตามทัศนระของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงระดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และค่านักเรียน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กตามทัศนระของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาหนองคายเขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านครอบครัว ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออกฝึกให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะที่ควรด้านนักเรียน ควรการจัดกิจกรรมออกค่ายให้นักเรียนกล้าแสดงออก แก้ปัญหาด้วยตนเอง กล้าที่จะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ด้านบุคลากร ทุกภาคส่วนต้องประสานความคิด ประสานความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันอย่างจริงจัง ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ มีเวทีให้นักเรียนได้แสดงออก จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้หลากหลาย เช่น การทัศนศึกษาออกสถานที่ การเดินทางไกลเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ กิจกรรมคุณธรรมนำใจพ้นภัยสิ่งเสพติด จัดบริการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ ด้านครอบครัวให้ครอบครัวและผู้ปกครอง รู้จักวิธีให้ความรักความอบอุ่นแก่นักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครอบครัวของนักเรียนมีค่านิยมที่ดีโดยยึดหลักธรรมทางศาสนา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาคำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ครั้งนี้ มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่าโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงระดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านครอบครัว ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย จันทะบุตรศรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการดำเนินงานป้องกัน และแก้ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของปวีณา ศรีสมบูรณ์ (2539 : 93) พบว่าการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานป้องกัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับปัญหาการป้องกัน และแก้ไขการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยที่นับวันจะรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาการ แพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และกลุ่มวัยรุ่น ทั้งในสถาน ศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งนับว่ารุนแรงมากในสังคมไทยและจะรุนแรงมากขึ้นอีกหากไม่มีการ ป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง การป้องกันและแก้ไขการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ กำลังแพร่ระบาดในกลุ่มเด็ก เยาวชน และวัยรุ่น นั้น จะเกิดประสิทธิภาพขึ้นได้ต้องอาศัยความ ร่วมมือกันของประชาชนในชุมชนหรือสังคม และหน่วยงาน องค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่หน่วยงานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การป้องกันและ แก้ไขปัญหาสุขภาพจิตดังกล่าวเกิดความยั่งยืนในสังคม คือ สถานศึกษานั้นเอง ดังนั้นสถานศึกษา จึงมีมาตรการในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตรและการ จัดการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและด้านครอบครัว เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็ก เยาวชน และวัยรุ่น ทั้งใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนไม่ให้ปัญหาการแพร่ ระบาดของยาเสพติดเข้ามาสร้างปัญหาให้กับสังคมไทยต่อไปในอนาคต ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้างต้น ทำให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มี ระดับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนตาม ทักษะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก พบว่าโดยภาพรวมมีการ ดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย จันทะบุตร (2547 : 111) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษารายการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง พบว่าโดยรวมมี

การดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ปวีณา ศรีบูรณ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาขาดสติ ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดพิเศษ พบว่ามีปัญหาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฉัฐพร แสงภู (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้การศึกษาการดำเนินกิจกรรมนักเรียนตามโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันครูนักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันจากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นโลกของเทคโนโลยีที่สามารถสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย การบริหารจัดการที่เป็นระบบมากขึ้น การพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรอยู่เสมอส่งผลให้เกิดแนวความคิดที่คล้ายคลึงกัน การดำเนินงานด้านยาเสพติดซึ่งทุกโรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างดีประกอบกับแนวนโยบายของทางรัฐบาลที่เอาจริงเอาจังกับการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดทำให้ทุกภาคส่วนประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมมากขึ้นจึงทำให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมโรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ในระดับมาก แต่ที่น่าสังเกตพบว่าด้านนักเรียนมีการดำเนินงานน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1.1 ควรจัดอบรม ประชุมสัมมนา และศึกษาดูงาน หรือการดำเนินการแนวทางใดเพื่อแก้ปัญหการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในด้านนักเรียน โดยถือเป็นภารกิจหลักและหน้าที่โดยตรง ซึ่งทุกฝ่ายควรตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะยาเสพติดเป็นปัจจัยที่ทำให้สายทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะนักเรียน ซึ่งเป็นกำลังและสมองของชาติในอนาคต มีความชัดเจนสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังให้บังเกิดผลต่อนักเรียน ลดจำนวนนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้หมดสิ้นไป

1.1.2 เพิ่มพูนสมรรถภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โรงเรียนจะต้องแสวงหาความร่วมมือ ประสานหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผน แนวทางในการป้องกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมในโรงเรียน ด้านนักเรียน เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมในโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคายทุกเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ทราบถึงระดับการดำเนินงานป้องกันและ แก้ปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงและ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 ควรจะศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเจ้าหน้าที่หน่วยอื่น เช่น ตำรวจ ในการร่วมกันวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจังในการนำไปปฏิบัติ